

[Landbrugsministeren]

Fremskridtspartiet fik tilsagn om, at der ville blive stillet forslag om en successionsmodel ved familieoverdragelser.

Det er altså det, som fremstilles dels som ikke ublu og dels indrømmelserne fra regeringens side til Fremskridtspartiet som værende ingenting. Jeg synes, det fortjener at komme frem, så alle ved, hvad der i virkeligheden er passeret.

Men jeg må efter hr. Dohrmanns melding i dag forstå, at det ikke skulle volde Fremskridtspartiet særlig store vanskeligheder at stemme for regeringens ændringsforslag. Jeg har forstået, at det blev knyttet meget tæt til min fremsættelsestale, og den er der fuldt og helt tilsagn om at jeg naturligvis står inde for og står ved.

Hr. Gade nævnte på SF's vegne muligheden for at gå nye veje og få nye ejerformer. Hr. Gade spurgte, hvorfor man er så bange for alternative muligheder. Det er vi ikke. Vi kunne måske snarere være bekymret for, at det kunne være SF, der var bange for at gå nye veje. Det kunne da godt ske. Jeg kunne nævne et enkelt eksempel, der kunne skabe forskrækkelse hos SF. Aktieselskaber er jeg ikke sikker på SF er så glad for i landbruget. Det er vi nu heller ikke, men én ting kan jeg fortælle hr. Gade at vi absolut ikke vil have, og det er statsovertagelse af landbrugsjorden.

Hr. Gade nævner, at 1.100 landbrug passende kunne opkøbes af staten og efterfølgende forpagtes ud, fordi man så har løst problemet for de mennesker, som hr. Gade siger, så har de ingen bekymringer med økonomien og behøver ikke at spekulere på refinansiering og andre ting. Det er rigtigt. Men det er ikke den landbrugsmodel, vi ønsker. Vi er parat til at afprøve mange forskellige muligheder, men mindst af alt modellen, der betyder statslig overtagelse af dansk landbrugsjord.

Hr. Gade udtrykte også en vis bekymring for, om de 12 mia. kr. til jordbrugslån nu også ville blive brugt. Det er der vel ingen grund til at hr. Gade er bekymret for, for efter hr. Gades opfattelse er jordbrugslånene jo et godt instrument, og hvis hr. Gade har ret i den betragtning, så er der jo ingen grund til at frygte, at de ikke skal blive udnyttet.

Vi mener imidlertid, at der af mange grunde er behov for en vifte af muligheder, der henvender sig forskelligt til landmanden. Derfor er vi naturligvis kede af og beklager stærkt, at forhandlingerne med Socialdemokratiet ikke kun-

ne resultere i, at vi kunne opretholde den vifte af instrumenter, som var foreslået fra regeringens side. Det beklager vi stærkt, fordi vi finder, at det var det rigtige, at der var forskellige muligheder, således at det kunne henvende sig fornuftigt økonomisk til flest muligt.

Men vi måtte jo desværre erkende, at Socialdemokratiet kædede det her så stærkt sammen med forholdene for langtidsledige, at til trods for at regeringen tilbød en moratorieordning for 1989, så lykkedes det ikke at nå til enighed med Socialdemokratiet.

I erkendelse heraf og i erkendelse af, at de såkaldte grønne obligationer er forligsstof, gik vi naturligvis i gang med at udarbejde et andet instrument, der har samme virkning over for landmanden og over for statsfinansiererne. Det skal selvfølgelig ses sammen med såvel udlandslånemuligheden som jordbrugslånene.

Jeg vil gøre opmærksom på, at når nogle prøver at fremstille det, som om disse grønne obligationer – eller lysegønne, eller hvilken farve man nu vælger at give dem – skulle være et særlig dyrt og et særlig dårligt instrument, så er det forkert.

For det første er det ikke dyrere end nogen af de andre, snarere tværtimod, for det dyreste er jordbrugslånene med afdragsbidragene i, men det er også dér, likviditetslettelsen er størst.

Mere væsentligt kan man sige, at modellen med grønne obligationer er den eneste, der ikke ændrer sig. For så vidt angår både jordbrugslånene og udlandslånene har landmanden ingen sikkerhed for, hvordan hans restgæld udvikler sig.

Vel, kan så nogen sige, han får så heller ikke så stor en fordel. Hr. Stavvad var inde på, at de var ikke gode for landmanden. Det kommer an på, hvad man prioriterer. Det er rigtigt, de giver ikke så stor likviditetslettelse, som jordbrugslånene umiddelbart gør, men de giver en større vished for, hvordan restgælden udvikler sig.

Også af de grunde mener vi, at det er overordentlig vigtigt, at der er valgmuligheder, således at man kan vælge den sammensætning, der passer bedst.

Lad mig også sige, at vi ikke ønsker med refinansieringen her at ændre prioriteringsforholdene. Vi mener ikke, at dette skal være en lejlighed til at indføre enhedsprioritering i landbruget. Vi mener, at det skal være de institutter, der har givet kredit og lån, der nu får mulighed for at refinansiere dem.